

Pauli Kiuru kok ym.

Kirjallinen kysymys kansalaisten energiayhteisöistä

Eduskunnan puhemiehelle

EU:n uusi sähködirektiivi 2019/944 mahdollistaa kansalaisten energiayhteisöt, mutta Suomen kansallinen lainsäädäntö ei niitä vielä tunnista. On tärkeää, että tämä ristiriita ratkaistaan valmis-teilla olevassa Suomen sähkömarkkina-alueissa. Kansallisen lainsäädännössä tulee mahdollistaa di-rektiivitasolla tunnistetut kansalaisten energiayhteisöt ja sallia kiinteistöjen rajojen yli vedettävät yhteydet.

EU:n sähködirektiivin mahdollistamat kansalaisten energiayhteisöt ovat julkistalouden ja myös kuluttajien kannalta järkeviä. Suomeen tarvitaan energiateknologian kärkihankkeita ja uudenlai-sia energiayhteisöratkaisuja. Investoinnit ovat aluetalouden kannalta mittavia ja ovat osana kun-tien HINKU-työtä (Kohti hiilineutraalia kuntaa -hanke). Samalla ne tukevat Suomen ilmastopo-litiikkaa ja vapauttavat markkinoita erilaisille ratkaisuille.

Esimerkiksi Lempäälässä on juuri valmistunut työ- ja elinkeinoministeriön tukema energiatekno-logian kärkihanke, Lempäälän energiayhteisö LEMENE. Siinä rakennettiin megawattikokoluo-kan hajautettu älykäs energiajärjestelmä. TEM myönsi hankkeelle tukea 4,7 miljoonaa euroa. Hankkeen kokonaisinvestoinnit ovat noin 18 miljoonaa euroa. Tekemällä hankkeen tukipäätök-sen TEM osoitti näkemyksensä olevan, että tällaisia uudenlaisia energiayhteisöratkaisuja tarvi-taan Suomeen. Perusteluna myönteiselle tukipäätökselle TEM esitti muun muassa konseptin mo-nistettavuuden.

LEMENE-hankkeen energiatehokkuusratkaisut tukevat EU:n uutta ilmastolakia hiilineutraali-suustavoitteiden saavuttamisessa, Suomen ilmastopolitiikkaa ja -tavoitteita sekä Lempäälän kun-nan HINKU-tavoitteita. Tai tukisivat, jos Suomen sähkömarkkinalaki hyödyntäisi EU:n sähködi-rektiivissä annettuja mahdollisuuksia, jolloin tehdyt investoinnit saataisiin suunnitellusti hyödyn-nettyä.

Lempäälän Energia Oy:n LEMENE-hankkeessa rakennettu energiayhteisö on täysin käyttökun-nossa, mutta siihen ei siis ole saanut liittää asiakkaita suunnitellusti. Energiayhteisölle haettiin suljetun jakeluverkon lupaa Energiavirastolta, mutta sieltä tuli kielteinen lupapäätös helmikuus-sa 2020. Päätöksestä on valitettu. On tärkeää, että hanke ja energiayhteisö, jonka rakentamiseen työ- ja elinkeinoministeriö on osoittanut tukea vajaan viisi miljoonaa euroa, saadaan myös toimin-taan. Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun EU-direkti-iivin (2018/2001) mukaan uusiutuvan energian yhteisöjen toimintaa tulee helpottaa toimenpiteillä, joihin kuuluvat mahdollisuuden antaminen yhteisöille toimia energiajärjestelmässä ja niiden markkinoille integroinnin helpottaminen.

Kirjallinen kysymys KK 398/2020 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksenme

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että Suomen uusi sähkömarkkinalaki mahdollistaa kansalaisten energiayhteisöt sekä sallii kiinteistörajat ylittävät yhteydet sekä jakelun EU:n sähködirektiivin mukaisesti ja

miten hallitus aikoo varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö tunnistaa EU:n sähködirektiivin mahdollistamat kansalaisten energiayhteisöt?

Helsingissä 14.5.2020

Pauli Kiuru kok
Anna-Kaisa Ikonen kok
Heikki Vestman kok
Mari-Leena Talvitie kok
Veijo Niemi ps